

RURAL DEVELOPMENT - II

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 100

Note :- The candidates are required to attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 4 marks each.

Section-A

1. Describe the concept of rural development.
2. Write detailed note on evolution and revolution.

Section-B

3. Describe private and public delivery systems.
4. Describe various systems for the supply of finance.

Section-C

5. Describe the meaning and importance of rural industries.
6. Describe the Government policy for rural industries.

Section-D

7. Describe the magnitude of rural poverty.
8. Describe Government policy for poverty alleviation.

Section-E

9. Write short notes in 7 to 10 lines on each of the following :

- | | |
|-------------------------------------|------------------------------------|
| (i) Strategies of rural development | (ii) Factors of Social Change |
| (iii) Progress | (iv) Importance of delivery system |
| (v) Delivery system of seeds | (vi) Problems of rural industries. |
| (vii) Concept of rural poverty | (viii) Causes of rural poverty |
| (ix) Voluntary delivery system | (x) Supply of insecticides |

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਬ ਅਤੇ ਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ 10 ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਕ੍ਰਮਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਉਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਅ

3. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਬ

5. ਪੇਂਡੂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਪੇਂਡੂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਸ

7. ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਹ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਉਪਰ 7 ਤੋਂ 10 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- | | |
|------------------------------|----------------------------------|
| (a) ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜੁਗਤਾਂ | (b) ਸਮਾਜਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਜ |
| (c) ਪ੍ਰਗਤੀ | (d) ਡਿਲਿਵਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ |
| (e) ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ | (f) ਪੇਂਡੂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ |
| (g) ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ | (h) ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਕਾਰਣ |
| (i) ਇਖਤਿਆਰੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ | (j) ਕੀੜੇ-ਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ। |